

BEZWAREN, OPMERKINGEN EN ADVIEZEN VANWEGE DE GEMEENTE DENDERLEEUV BIJ HET VOORONTWERP BIJZONDER OPPERVLAKTEDELSTOFFENPLAN “DE VLAAMSE LEEMSTREEK” (OKTOBER 2006)

Het College van Burgemeester en Schepenen van de Gemeente Denderleeuw, en met haar de Denderleeuwse bevolking, de leden van de gemeenteraad, de GECORO, de landbouwwaad en alle maatschappelijke geledingen wenst hierbij haar ongenoegen te ventileren omtrent de aanpak van onderhavig dossier door de Vlaamse Regering en haar administraties.

Het getuigt immers van weinig elementair fatsoen om tijdens een spel éénzijdig de spelregels te veranderen. En dit is net wat er in dit dossier gebeurt.

Ter gelegenheid van de “verkenningnota” van februari 2005 werd er meegedeeld dat de procedure voorzag in een openbaar onderzoek, te organiseren door de gemeenten, en een officiële adviesvraag aan alle betrokken gemeentes en provincies.

Op weinig begrip kan dan ook het wijzigingsbesluit van het VLAREOP (16.06.06, gepubliceerd in staatsblad op 05.07.06 en met inwerkingtreding 15.07.06) rekenen. Door dit besluit wordt een elementair onderdeel van behoorlijk bestuur (nl. de openbaarheid) op een nagenoeg nooit geziene wijze geweld aangedaan.

Maar er is nog erger : de dienst Natuurlijke Rijkdommen, noch de Vlaamse Overheid, heeft het nodig gevonden de betrokken gemeentes in te lichten dat het voorontwerp raadpleegbaar was, en dat er adviezen, bezwaren en opmerkingen konden gegeven worden.

Uit oogpunt van elementaire beleefdheid, en zeker uit het oogpunt van een volwassen samenwerking tussen openbare besturen op verschillende niveau's is deze geniepigheid ten zeerste te betreuren en kan zo iets enkel de anti-politiek en de afkeer van de bevolking ten opzichte van de overheid en dus politiek voeden.

Hierbovenop formuleert de gemeente Denderleeuw nog volgende opmerkingen, adviezen en bewaren :

Bezwaar 1 : bij hoofdstuk 1.3 - “Procedure van de bijzondere oppervlakedelfstoffenplanning”.

Er wordt gemeld dat in het kader van de adviserende rol van een ambtelijke stuurgroep een ‘verkenningnota Leemwinning in de Vlaamse Leemstreek’ (februari 2005) werd opgesteld. Deze verkenningnota werd in het kader van een vooroverleg, aan de betrokken gemeenten, provinciebesturen en administraties overgemaakt.

Er wordt nu gesteld dat de reacties en adviezen die op basis van de verkenningnota werden geformuleerd, zijn meegenomen in het voorliggend voorontwerp Bijzonder Oppervlakte Delfstoffenplan.

Op 27 maart 2005 heeft de gemeente Denderleeuw een gemotiveerd en onderbouwd advies per aangetekend schrijven aan de toenmalige afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie overgemaakt. Op dit advies werd geen reactie gegeven.

Meer nog nergens blijkt in het huidig voorliggend document dat met enige argumentatie werd rekening gehouden.

Wij stellen hier dan ook dat de procedure niet is gevolgd en dat er zwaar tekort wordt geschoten aan de motiveringsplicht, dewelke één van de hoekstenen is in het kader van een beter bestuurlijk beleid.

Bezwaar 2 : bij hoofdstuk 2.3.4 – Onderbouwing van de behoefte.

De gemeente Denderleeuw wenst hierbij te stellen dat er een gebrek aan noodzaak tot uitbreiding van het bestaande ontginningsgebied is.

Het huidige ontginningsgebied wordt exclusief ontgonnen door één enkele exploitant. Uit de opgaven van de uitgegraven hoeveelheden zoals deze jaarlijks door de exploitant aan het gemeentebestuur wordt bezorgd blijkt volgende kadans :

Jaar	Uitgravingen (m ³)
1999	8.258
2000	3.446
2001	2.590
2002	11.984
2003	8.446
2004	3.816
2005	0
2006	Pro memorie*
Gemiddelde '99-'05	5.506

* : in 2006 werd er opnieuw uitgegraven, doch er is nog niet bekend hoeveel m³.

Uit het overzicht van de bestaande reservevoorraden per gebied leren we dat er op het gebied OVL 018 (Aalstwegel Denderleeuw) een totale reserve aan leem is van 918.602 m³ verdeeld over 357.234 m³ rode leem en 561.368 m³ gele leem.

Aan het huidig gemiddeld ontginningsritme volstaan de huidige voorraden voor een ontginningsduur van 166 jaar.

Gezien het oppervlakedelfstoffendecreet bepaalt dat de oppervlakedelfstoffenplannen een tijdshorizon van zowat 25 jaar dienen te omvatten kan worden gesteld dat een uitbreiding van het gebied Aalstwegel niet aan de orde is.

Toch merken we in de uitbreidingsvoorstellen dat het huidige gebied tot tweemaal toe zou worden uitgebreid :

Gebied	rode leem (m ³)	gele leem (m ³)	Totaal (m ³)
Uitbreiding 1 : aalstwegel denderleeuw	544.309	855.342	1.399.651
Uitbreiding 2 : aalstwegel denderleeuw	328.720	516.560	845.280
Totaal	873.029	1.371.902	2.244.931

Hier wordt dus een uitbreiding voorgesteld die niet minder voorziet dan een bijkomende reserve van zowat 400 jaar, daar waar actueel nog voor meer dan 160 jaar bestaande reserve is.

Vanuit bedrijfseconomisch oogpunt is er dus geen noodzaak aan uitbreiding in het bestaande gebied.

Van het gebied dat vandaag als ontginningsgebied op het gewestplan is ingekleurd is slechts ongeveer 30 % ontgonnen. De helft van deze ontginning (dus +- 15 % van het totale gebied) dateert van de periode 1950-1980, de andere helft van de periode 1980 tot 2005.

Voor ongeveer 35 % van het gebied werden reeds een milieuvergunning en bouwvergunning afgeleverd, doch deze terreinen werden nog niet afgegraven.

Voor de resterende 35 % werd noch bouwvergunning noch milieuvergunning afgeleverd. Ook uit deze feiten blijkt ten overvloede dat er nog meer dan voldoende potentieel is om in het huidige gebied te ontginnen, en er absoluut geen economisch dwingende noodzaak tot uitbreiding van het ontginningsgebied bestaat.

Bezwaar 3 : bij hoofdstuk 2.4 - Bestaande voorraden.

Voor wat betreft het bestaande gebied OVL 018 Aalstwegel te Denderleeuw geeft men aan de totale oppervlakte van het gebied 5,24 ha is, alwaar er nog 4,25 ha beschikbaar is.

Kadastrale nameting van het terrein leert ons dat de grootte van het bestaande ontginningsgebied geen grootte heeft van 5,25 ha, maar eerder 19 à 20 ha.

Uit de documentatie van de Vlaamse Landmaatschappij blijkt dat de oppervlakte van het bestaande gebied 16,7 ha zou bedragen.

Aangezien dus de basispremissen die men heeft gebruikt ter berekening van de huidige voorraad blijktbaar totaal fout zijn, kan niet anders dan ook de output hiervan eveneens foutief moet zijn (onderschatting met een factor van ongeveer 4 van de oppervlakte en dus waarschijnlijk ook van de nog aanwezige voorraad).

Als de premissen op los zand zijn gebouwd dan valt hiermee ook alle verdere berekening in het niets.

Bezwaar 4 : bij hoofdstuk 2.7 - Te behouden als ontginningsgebied.

Er wordt voorgesteld om de bestaande gebieden waar nog een leemreserve aanwezig is te behouden als ontginningsgebied.

Dit is in tegenspraak met de visie uit het goedgekeurd Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan van Denderleeuw die in andere opties voorziet (zie ook verder bij bezwaar nr 6).

Bezwaar 5 : bij hoofdstuk 2.8.2.2 – afbakening van de locatiealternatieven.

De eigen selectiecriteria worden niet gevolgd voor de selectie van de uitbreidingen in de Aalstwegel te Denderleeuw :

Immers wij vinden onder het hoofdstuk 2.8.2.2 aanduidingen met betrekking tot de parameters die zouden gediend hebben voor de screening van de verschillende gebieden.

Er werden als criteria weerhouden :

“° *Aanwezigheid van kwalitatieve leem*”

=> dit is hier het geval

“° *In een regio met open structuur en grote beschikbare oppervlakte (niet aangeduid als landschappelijk waardevol gebied, vogelrichtlijngebied, etc...etc...).*”

=> hier wordt totaal voorbijgegaan aan het feit dat de voorgestelde uitbreidingen 1 en 2 totaal gelegen zijn in gebied dat volgens het gewestplan gecatalogeerd werd als “landschappelijk waardevol agrarisch gebied”. Op basis van dit criterium is het dus totaal niet mogelijk om de uitbreidingen van het gebied Aalstwegel te weerhouden in de definitieve lijst van locatievoorstellen.

Er dient hier dan ook duidelijk gesteld dat de uitbreiding Aalstwegel te Denderleeuw in manifeste tegenstrijd is met de geest en de letter van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, die juist beoogt om de weinig beschikbare open ruimte ook open te houden.

“° *Met topografie waar een ‘geringe’ verlaging van het maaiveld (2 tot 3 meter) niet storend werkt in het landschap.*”

Het voorgestelde uitbreidingsgebied vormt het ‘dak’ van de open kouter. Het hoogst gelegen gebied van de open kouter valt in het uitbreidingsgebied.

Een aftopping van dit gebied kan bezwaarlijk als ‘niet storend in de topografie van het landschap’ worden aangemerkt.

Het dient trouwens te worden opgemerkt dat de leemlagen uitzonderlijk dik zijn (zie hoofdstuk 10.8.2. van het algemeen oppervlakedelfstoffenplan) en er dus in de praktijk zeer diepe uitgravingen plaatsvinden.

In het huidige gebied wordt momenteel 7 meter diep afgegraven. Vroeger werd er zelfs nog een aantal meter dieper afgegraven, het irreële bestaan van een vijver in een hoger gelegen deel van de kouter is hiervan een schrijnend bewijs.

Voor wat de uitbreiding betreft is men zelfs zinnens om nog dieper af te graven. Volgens tabel 6 zal de ontginningsdiepte zelfs 10,5 m bedragen en wordt er ontgonnen tot onder het freatisch wateroppervlak.

Hoofdstuk 10.8.6. van het bovenvermeld plan geeft trouwens zelf aan dat de ontginning van het gebied Denderleeuw een zware ruimtelijke problematiek heeft.

Ook op basis van dit criteria is het duidelijk dat een uitbreiding van het ontginningsgebied Aalstwegel eigenlijk geen optie is.

“ *Waar de oppervlakte na ontginning snel kan teruggegeven worden aan de landbouw(binnen een periode van 2 jaar) zonder heropvulling en met vrijwaring van de kwaliteit van de ondergrond.*”

=> Ook met dit criterium, alhoewel het zeer subjectief is, heeft de Denderleeuwse landbouwer in de praktijk reeds zeer slechte ervaringen. In plaats van vruchtbaar akkerland blijft er nog enkel zeer drassig en waterziek gebied over, wat nauwelijks nog dienstig is voor kwalitatieve landbouwdoeleinden. Of wordt er misschien net dat kwaliteitsniveau bedoeld in de mogelijke nabestemming ‘Landbouw op verlaagd niveau’ ?

Bezwaar 6 : hoofdstuk 2.8.2.4 – In het vooroverleg niet weerhouden locatiealternatieven.

Bij gebied VLD 009 (Val Notre Dame) - hiervoor wordt gesteld dat dit bestaande ontginningsgebied een andere bestemming mag krijgen wegens “er is een optie in het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan (versie april 2006) voor een herbestemming naar een open ruimtebestemming”.

Op basis van een nog niet vastgesteld Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan laat men een herbestemming toe zodat het gebied niet langer ontginningsgebied zou blijven.

Het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan van Denderleeuw doet over het ontginningsgebied onder een aantal uitspraken die duidelijk aantonen dat de voorgestelde uitbreidingen manifest in tegenspraak zijn met het goedgekeurd Ruimtelijk Structuurplan Denderleeuw.

(GRS Denderleeuw werd officieel vastgesteld door de Minister op 27 augustus 2003.)

Enkele citaten uit dit structuurplan :

Bv. Blz 84 :

” De feitelijkheid van de kleiwinning wordt voor de lopende milieuvergunning erkend mits zij op een landschappelijk en milieutechnisch verantwoorde wijze plaats vindt, maar verder wordt de landbouwgrond maximaal gevrijwaard en krijgen de uitgegraven putten een natuurlijke, zacht-recreatieve ontwikkeling ”

Blz. 113 :

“ Landbouw is de hoofdfunctie in de open kouter. Deze wordt ondersteund en versterkt door ... het maximaal juridisch beschermen van (huidige) landbouwgronden ... ”

Blz. 115 :

“ De feitelijkheid van de kleiwinning wordt voor de lopende milieuvergunning erkend mits zij op een landschappelijk en milieutechnisch verantwoorde wijze plaats vindt, maar verder wordt de landbouwgrond maximaal gevrijwaard en krijgen de uitgegraven putten een natuurlijke, zacht-recreatieve ontwikkeling (hengelvijver, wandelweg, ...). Een opvulling als stort voor afval of voor baggerspecie wordt niet wenselijk geacht; de gemeente zal zich tegen initiatieven in deze richting ten stelligste verzetten. Voornoemde gewenste nabestemming van het reeds vergunde deel zal, mits akkoord van het Vlaamse Gewest, in een gemeentelijk uitvoeringsplan worden opgenomen. Bij het Vlaamse Gewest wordt er op aangedrongen ... het gedeelte van het ontginningsgebied waarvoor thans nog geen milieuvergunning is verleend om te zetten naar een gewone bestemming van landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Blz. 161 wordt één en ander nogmaals en ten overvloede herhaald.

Ook in het bindend gedeelte vinden wij uitspraken over het betrokken gebied die diametraal tegenover de in de verkenningnota voorziene uitbreidingen staan, onder andere (blz 200) :

“aandringen op het schrappen van Vlamoven na de lopende vergunning uit de gewestelijke ontwikkelingsperspectieven voor ontginningsgebieden en op een mandaat om de herbestemmingen in dit gebied te ordenen in een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan”

Het is dus de constante visie van de gemeente Denderleeuw om de heden niet ontgonnen gebieden in huidige staat terug te geven aan de landbouw, en niet om de huidige ontginningsgebieden nog uit breiden.

Wij kunnen hierbij dan niet anders dan stellen dat er minstens met verschillende maten en gewichten wordt gewerkt.

Dit gaat op manifeste wijze in tegen een ander belangrijk principe van behoorlijk bestuur nl het gelijkheidsbeginsel.

Des te opvallender in deze is de vaststelling dat in de eerdere nota daterend uit februari 2005 (“verkenningnota) der gebied VLD 009 Val Notre Dame te Overijse werd gezegd : “Er wordt voorgesteld het gebied te herbestemmen aangezien de gemeente verkavelingsplannen heeft“....

Bezwaar 7 : bij hoofdstuk 4.1.1 - Milieueffecten van ontginning – onderzochte effecten.

In hoofdstuk 4.1.1 wordt expliciet gesteld dat naast de effectbespreking bij de uiteindelijke keuze van de gebieden ook dient rekening gehouden te worden met het sociale draagvlak. In functie hiervan werd (oa door de sector) overleg gepleegd met betrokken administraties en gemeenten.

Een combinatie van het resultaat van deze besprekingen met de effectbespreking, ruimtelijke afweging, leidt uiteindelijk tot de keuze (en prioriteitenstelling) van de aan te duiden ontginningsgebieden.

Met de gemeente Denderleeuw is er op geen enkel moment enig overleg geweest. Het enige wat de gemeente verkreeg was de verkenningsnota uit februari 2005.

De adviezen en bezwaren die zij hierin heeft geuit worden nergens behandeld, laat staan dat zij gemotiveerd weerlegd worden.

Aangezien aangemerkt wordt dat het bedoelde, nooit plaatsgevonden overleg medebepalend was voor de selectie en prioriteitenstelling der gebieden, kan deze selectie niet op een behoorlijke wijze zijn gebeurd. Hier is minstens het zorgvuldigheidsprincipe geschonden.

Bezwaar 8 : bij hoofdstuk 4.2.2 – Effectbespreking aantasting erfgoedwaarden.

Op initiatief van het Vlaamse Gewest werd de **Landschapatlas** opgemaakt.

In de “Atlas van de relictten van de traditionele landschappen in de provincie Oost-Vlaanderen” (prof. M. Antrop et al - 1998) werd de open Kouter tussen Denderleeuw, Welle en Iddergem en de beekvalleien aangeduid als relictzone (R.40063) van het gebied Nederhasselt-Steenhuize Wijnhuize, een langerekt en zacht golvend laagland, leemlandschap, ontstaan gedurende de laatste ijstijden.

Het maakt deel uit van het traditionele landschap van het land van Zottegem. Het percelerings- en wegenpatroon in ongewijzigd ten opzichte van Ferraris (1771).

De opname in de Atlas accentueert de historische, wetenschappelijke en esthetische waarde van het gebied.

Het moge duidelijk zijn dat aan dergelijk uniek landschap niet kan geraakt worden, laat staan afgevlakt.

Het gebied Aalstwegel – uitbreiding wordt hier bedacht met een SCORE 2; argumenterend dat bij realisatie van de nabestemming een herstel van wegenpatroon voorzien kan worden.

Dit is totaal onmogelijk, er wordt een afgraving voorzien van meer dan 10m zodanig dat het glooiende landschap, percelerings- en wegenpatroon onmogelijk terug kan worden hersteld. Het is duidelijk dat mildering en/of herstel onmogelijk zijn. Hier dienen als effect een SCORE 1 (knelpunt) te worden toegepast.

Bezwaar 9 : bij hoofdstuk 4.3. – Impact op landschapsstructuur

Voor wat betreft uitbreidingen Aalstwegel word gesteld dat deze dicipline – terecht – een knelpuntscore 1 verdient. Hiermee gaan wij ten volle akkoord.

De gemeente Denderleeuw gaat er echter niet mee akkoord met de stelling dat de landschappelijke waarde van het gebied eerder beperkt is.

Het is onmiskenbaar dat de landschappelijke waarden van het gebied als zeer groot dient te worden ingeschat, om dit te bewijzen volgende bedenkingen :

De uitbreidingen zijn onmogelijk in te passen in de Bestaande landschappelijke structuur :

Talrijke wetenschappelijke studies wijzen op het waardevolle aspect van het landschapstype waarin de voorgestelde leemwinning is gesitueerd.

* In het kader van het **Afbakeningsproces “Regionaal Stedelijk Gebied Aalst”**, werd de bestaande landschappelijke structuur geanalyseerd. In een deelonderzoek en ook vanuit de deelstudie “Beeld en massa” hebben de ontwerpers Studiegroep Omgeving, Ground for GIS - KU. Leuven R en D, belangrijke informatie aangereikt en gewezen op de landschappelijke waarde, het belang voor de landbouwsector en de waarde van het gebied voor recreatief medegebruik.

Dit onderzoek was gebaseerd op de juridische toestand - Landschappelijk waardevol agrarisch gebied - en op relictten van de traditionele landschappen en morfologische afbakening van open gebieden.

* In het kader van de opmaak van het **Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan** (Studiegroep Omgeving 2003) werd het gebied uitvoerig bestudeerd. Opnieuw werd gewezen op het uitzonderlijk belang van een open, centraal gelegen aaneengesloten landbouwgebied voor een sterk verstedelijkte gemeente als Denderleeuw en aanpalende gemeenten.

Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan, informatief gedeelte, Blz. 31:

De volgende elementen van de landschappelijke structuur zijn opgenomen in de visievorming:

- **Structurerende reliëfcomponenten** in de omgeving van Denderleeuw zijn de hellingen, globaal aflopend van 35 tot 40 m in het zuidwesten (kouter) naar 10 m in het oosten en het noordoosten (Dender) en naar 15 tot 20 m in het zuiden (Molenbeek-Kipsteekbeek), het westen en het noorden (Wilbeek/Molenbeek). De hellingen naar de beken vanuit de kouters in de omliggende gemeenten is tevens structurerend voor Denderleeuw.
- Dender, Molenbeek/Wilbeek en Molenbeek/Kipsteekbeek fungeren als **structurerende hydrografische elementen** in Denderleeuw.
- **Gave landschappen** zijn ‘landschappen waarvan de samenhangende landschappelijke structuur slechts in een beperkte mate geschonden en versnipperd is door grootschalige ingrepen.’ Gave landschappen in de omgeving van Denderleeuw komen reeds naar voor in de bestaande ruimtelijke structuur van de regio. Deze kunnen op schaal van de gemeente verder worden gedifferentieerd. Het hoger gelegen **open kouterlandschap** tussen Welle en Iddergem is ondanks het doorkruisen van een hoogspanningsleiding als dergelijk landschap aan te duiden. Daarnaast zijn er de meer gesloten **valleilandschappen**. Ook de beboste valleien van Molenbeek/Wilbeek en Molenbeek/Kipsteekbeek zijn structurerend.

De open Kouter is het belangrijkste deelgebied van de landschappelijke structuur van de gemeente.

De open kouter is de omvangrijkste open ruimte met de grootste openheid in de gemeente en bij de zuidwestelijke bureu. Zij wordt alvast in Denderleeuw als dusdanig gevrijwaard en

*fungeert in essentie als landbouwgebied, de meest oostelijke uitloper van het Land van Zottegem. Voor de open kouter staat een beleid van bundeling en versterking van de landbouw voorop, met inbreng van een verbinding tussen de beekvalleien met punctuele kleine landschapselementen en van kleinschalige infrastructuur voor passieve en zachte recreatie. Het ruimtelijk concept voor deze deelruimte kan als volgt kernachtig worden verwoord : **Open kouter, open landschap met aantrekkelijke randen, enkel onderbroken door de groene linten van de beekvalleien en de bestaande woonlinten.***

Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan, richtinggevend gedeelte, Blz. 158:

Open kouter grensoverschrijdend samenhangend grondgebonden landbouwgebied

In het westen van Denderleeuw dringen een aantal leemruggen (kouters) door tot aan de rand van het stedelijk gebied en de woonkern Iddergem. Deze open landbouwkouter is de uitloper van een heuvelachtig leemplateau met noordoost lopende depressies tussen Aalst en Zottegem. Het gebied heeft een aantrekkelijke verschijningsvorm; het landschap is er licht golvend met een afwisseling met lager gelegen beekvalleien (Molenbeken, Wildebeek, Kipsteekbeek als natuurgebieden.

Deze kouter wordt open gehouden door de bebouwingsdruk op het gebied weg te nemen en ruimtelijke bestemmingszekerheid te geven aan leefbare landbouw. De professionele landbouw krijgt in dit gebied (als concentratieplek voor de landbouw in Denderleeuw) alle kansen. Het betreft grondgebonden landbouwactiviteiten (akkerbouw, veeteelt); intensieve dierenkwekerijen zijn niet gewenst. Nieuwe agrarische bebouwing sluit best aan bij de bestaande woonkernen rondom; de meest wenselijke plekken hiervoor worden aangeduid. Van de landbouw wordt verwacht dat zij de landschappelijke waarde van het gebied ondersteunt. Dat kan door aandacht te besteden aan de landschappelijke integratie van bedrijfsgebouwen, onderhoud en ontwikkeling van kleine landschapselementen, gebruik van streekeigen erfbeplantingen enz. Beheersovereenkomsten waarbij de landbouw, tegen een billijke vergoeding, als beheerder van de open ruimte optreedt, zijn in dit gebied alleen zinvol voor het natuurverbindende lint op de perceelsranden tussen Wildebeek en Molenbeek. Eventuele kleinhandelsbedrijven (verdelers land- en tuinbouwproducten en/of grondstoffen enz.) en dienstverlenende bedrijven die niet exclusief op de beroepslandbouw gericht zijn, moeten verweven worden met de andere functies (wonen, werken enz.) in de woonkernen.

Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan, richtinggevend gedeelte, Blz. 179:

- **Complexe gave landschappen** zijn een verbreding van de gave landschappen uit de bestaande landschappelijke structuur. In complexe gave landschappen worden kleinere landschappen, kouters, meersen en bosrelicten geïntegreerd tot grotere gehelen.*
- De open kouter als onderdeel van het land van Zottegem bevat de landbouwkouters ten westen van Welle, tussen Welle en Iddergem, ten westen en ten zuiden van Iddergem, met inbegrip van de verbindende corridors tussen deze delen, evenals de erin ingebedde groene beekvalleien van de vier beken. Het gebied blijft, behoudens de lagergelegen beekvalleien, een open gebied met beperkte bosrelicten en perceelsrandbegroeiingen en met vrij gave perceelsstructuur en landgebruikskenmerken. Verdere versnippering wordt tegengegaan zodat behoud en versterking van de grote eenheid mogelijk zijn.*

Bezwaar 10 : bij hoofdstuk 4.4 – Effect op functioneel gebruik (mens).

Volgens tabel 14 heeft de uitbreiding van ontginningsgebied Aalstwegel te Denderleeuw geen effect op de actor mens, gezien er geen functies verloren zouden gaan.

Dit is in complete tegenspraak met de realiteit. De kouter die voorgesteld wordt om ontgonnen te worden speelt een uitermate belangrijke rol als groene long van een dichtbevolkte gemeente. Het gebied wordt intensief recreatief gebruikt. Er lopen verschillende fiets- en wandelpaden door het voorgestelde te ontginnen gebied.

De uitbreidingen conflicteren met het recreatief belang van de Open Kouter

De open kouter is van groot belang voor het vervullen van de recreatiebehoefte van de bewoners van Denderleeuw. Immers, door het ontbreken van grote Groene Zones in een dichtbebouwde omgeving als Denderleeuw en aanpalende gemeenten zijn de bewoners bij voorrang aangewezen op de natuurlijke open ruimte voor hun recreatie.

Het landschap van de Kouter wordt zeer attractief ervaren door de recreant omwille van het glooiende reliëf van de akkers en weiden dat afgewisseld wordt door de diep ingesneden groene beekvalleien.

De belevingswaarde van dit landschapstype is zeer hoog. Precies omwille van de schoonheid van dit landschap werden in het gebied talrijke **wandel- en fietsroutes** uitgestippeld en bewegwijzerd.

De **gemeente Denderleeuw** heeft er al sedert 1982 het wandelpad “**Kouterpad**”, gerealiseerd. Dat dergelijke unieke landschappen ook van bovenlokaal belang zijn, wordt aangetoond door het initiatief van **Toerisme Oost-Vlaanderen** dat doorheen de kouter een **toeristische fietsroute “De Schiptrekkersroute”** heeft bewegwijzerd en er een toeristische folder heeft voor uitgegeven.

Daarnaast heeft de v.z.w. De Streekspiegel uit Erpe-Mere recent een **wandelbrochure** uitgegeven: “**Denderleeuw - anders bekeken**” waarin meerdere wandellussen doorheen de open Kouter zijn beschreven. De toeristische waarde van het gebied heeft ook geleid tot het nemen van initiatieven op vlak van **hoevetoerisme**. Aan de rand van de Kouter werd op het grondgebied Welle een verblijfsaccommodatie met gastenkamers opgericht waarbij promotie gevoerd wordt in de brochures van plattelandstoerisme.

Ingeval de uitbreiding Aalstwegel wordt weerhouden dan verdwijnen deze functies totaal, zodanig dat een SCORE 1 (knelpunt) dient te worden aangegeven ipv de SCORE 5 (geen effect)!

Op het domein van de actor “mens” wordt in het MER-waardig gedeelte van het project geen melding gemaakt van de gevonden risico's die een ontginning met zich mee brengt.

Het is evident dat grootschalige ontginning aan de rand van stedelijk gebied rechtstreeks en onrechtstreekse luchtvervuiling met zich mee brengt.

Literatuur leert dat de aanwezigheid van kleine stofdeeltjes in de lucht ernstige gezondheidseffecten doen veroorzaken. Gezien leemwinning per definitie een droge winning is zullen deeltjes vrijkomen en zich verspreiden in de omliggende, stedelijke en verstedelijkte omgeving.

Door het transport van de gronden zal, gezien het aantal vrachtwagenbewegingen, er ook een niet te verwaarlozen impact zijn op de luchtkwaliteit.

Deze effecten worden nergens besproken in het voorliggende project van ontwerp.

Deze effecten dienen kwalitatief en kwantitatief te worden onderzocht en besproken teneinde hun impact op de actor mens te kunnen evalueren.

Wij zijn er van overtuigd dat wat de uitbreiding Aalstwegel betreft, het zal blijken dat gezien de specifieke situatie, één en andere zal leiden tot de identificatie van een bijkomend knelpunt.

Bezwaar 11 : Effect op land- en tuinbouw.

De gemeente Denderleeuw gaat akkoord met de ingenomen stelling : SCORE 1 knelpunt en wenst volgende bijkomende uitleg te geven :

Vernietiging van de landbouwactiviteit in de gemeente :

Deze plannen zijn de definitieve doodsteek voor de weinige nog actieve landbouwbedrijven in onze gemeente. Twee van de meest getroffen landbouwbedrijven zijn net in handen gekomen van prille dertigers die net in de voetsporen van hun ouders zijn getreden en het grootschalige doch nog steeds familiaal gebleven landbouwbedrijf hebben overgenomen.

Als een donderslag bij heldere hemel verliezen zij nu elk perspectief op een rendabele uitbating en verderzetting van hun bedrijf. Dit is de letterlijke doodsteek voor hun exploitatie.

De geviseerde terreinen liggen in de onmiddellijke omgeving van de hoevegebouwen (minder dan één kilometer !). Actueel vormen de in gebruik genomen gronden voor de getroffen landbouwbedrijven een aanéngeschakeld geheel. Door de voorgestelde uitbreiding worden bepaalde gedeelten nu fysisch van elkaar gescheiden.

Het zijn ook de meest vruchtbare gronden die aan de landbouwers ontnomen worden. Het betreft immers leemgronden die reeds sinds generaties als akkerland en weiland worden gebruikt en die uitermate vruchtbaar zijn.

Daarnaast zullen de uitgegraven putten een sterk negatieve invloed hebben op de kwaliteit van de landbouwgronden omheen de ontginningszone.

Door verdroging zal de huidige hoge kwaliteit van de cultuurgrond er drastisch op achteruitgaan.

De economische leefbaarheid van de landbouwsector wordt hier totaal opgeofferd aan de speculatieve economische belangen van de steenbakkerij-sector. Er werd immers al in het eerste punt aangehaald dat de uitbreidingen niet nodig zijn voor de continuïteit in de uitbating.

In bijlage vind U tevens het advies van de landbouwraad, die besluit dat de voorziene uitbreiding totaal ONGEWENST is.

Bezwaar 12 : Bij hoofdstuk 4.5.2 – Ruimtelijke structurele effecten op de landbouw.

Blz 79 – 80 van het ontwerp stelt dat een agrarische nabestemming wenselijk is voor gebieden gelegen binnen de GAS.

Er worden veel algemeenheden en gemeenplaatsen verteld voor wat betreft de effectieve materiële realisatie van de nabestemming.

Feit is dat de voorgestelde ontginningsdieptes in het gebied Aalstwegel – Denderleeuw er toe maken dat er zal worden ontgind tot meters onder het freatisch oppervlak.

De kouter vandaag, ter hoogte van de Vlamoven, kenmerkt zich reeds door de aanwezigheid van een grote waterplas afkomstig van even diepe uitgravingen in de jaren 1950-1980.

De waterhuishouding is reeds vandaag ernstig gestoord.

Waar er momenteel uitgegraven wordt (op ± 7 m diepte) – aangezien de bestaande exploitatievergunning stipuleert dat er slechts mag uitgegraven worden tot 1m boven het freatische oppervlak – zijn de gronden zeer drassig en eigenlijk totaal ongeschikt voor kwalitatieve landbouwdoeleinden.

De littekens die vandaag zichtbaar zijn, zijn het beste bewijs van de extreme verminking van de percelen.

In het kader van het MER is een veel diepgaandere studie omtrent deze problematiek vereist. Concrete, wetenschappelijke onderbouwde uitvoeringsmethodes om te komen tot de gewenste (na-)bestemming dienen te worden geformuleerd.

Bezwaar 13 : Bij hoofdstuk 4.6. – Milieu-impact leemtransport.

Tabel 17 geeft aan dat voor Aalstwegel – Denderleeuw er een traject voor extern transport ligt van 15 km.

Dit en slechts ten dele correct. Informatie afkomstig van de directie van steenfabriek Vandersanden uit Hekelgem leert dat de ontgonnen leem uit Denderleeuw slechts tussentijds gestockeerd wordt in Hekelgem en daarna doorgevoerd wordt naar de fabrieken van Vandersanden in Limburg.

De leem ontgonnen in Denderleeuw wordt dus niet in de onmiddellijke omgeving verwerkt maar over een grote afstand vervoerd. Dit druist in tegen alle principes van duurzame ontwikkeling.

Bezwaar 14 : hoofdstuk 4.7. – Verkeershinder – impact op verkeersleefbaarheid.

De gevolgde methodiek geeft een vertekend beeld van de werkelijkheid.

Het is niet alleen het aantal doorkruiste woonkernen die een maatstaf is van de hinder die de mens als actor ondervindt, maarwel het aantal mensen in die woonkernen en voor wiens deur de transporten plaatsvinden.

Ook belangrijk is op hoeveel meter van de voordeur verwijderd deze transporten langsrazen.

Voor het gebied Aalstwegel – Denderleeuw dienen alle transporten te gebeuren doorheen inderdaad slechts 1 woonkern. Het betreft wel een woonkern die deel uitmaakt van het Stedelijk Gebied Aalst (aldus vastgelegd door een GRUP).

De straten die moeten doorkruist worden kenmerken zich door een lintbebouwing met zeer hoge woondichtheid. De huizen staan bijna op de straat ingeplant, zodanig dat de vrachtwagens die de leem vervoeren op nauwelijks 2 à 3m van de voordeur passeren.

De wegen waarover de vrachtwagens moeten passeren, en inzonderheid de Kemelbrug, Rodenbachtsraat, Stationsstraat en De Nayerstraat zijn vandaag reeds gesatureerd en kunnen geen bijkomend verkeer verdragen.

Het profiel van de wegen is eveneens totaal ongeschikt om massaal zwaar vervoer te verdragen.

Mobiliteitsproblemen :

Het huidige gemiddelde ontginningstempo bedraagt, zoals hoger berekend, 5.506 m³ per jaar. Het vervoer van de uitgegraven leem gebeurt met vrachtwagens van 10 à 12 ton, of dus zowat 7 m³ per vrachtwagen.

Om 5.506 m³ te vervoeren zijn er dus ongeveer 786 vrachtwagens nodig of 1573 ritten.

Gerekend aan 220 werkdagen zijn dat gemiddeld 7,15 vrachtwagenbewegingen per dag.

Al deze vrachtwagens doorkruisen het centrum van de gemeente. Onder andere passeren zij de Kemelbrug waar manoeuvreren moeilijk is en vrachtwagens elkaar niet kunnen kruisen.

Verder dienen al deze vrachtwagens te passeren voor het zeer drukke Denderleeuwse station, dat dagelijks meer dan 20.000 treinreizigers bedient.

Op de momenten dat er nu ontgonnen wordt betekent dit reeds een kleine chaos in de gemeente.

In de ontginningsperiodes kan men het modderspoor van de vrachtwagens door de gehele gemeente makkelijk volgen. Bij ietwat vochtig weer leidt dit tot levensgevaarlijke gladheid.

Indien het de bedoeling zou zijn dat over een tijdsspanne van 25 jaar het gebied totaal ontgonnen wordt in een tijdsspanne van 25 jaar dan betekent dit :

3.163.553 m³ of 451.933 vrachtwagenladingen

Dus 903.866 transporten over 25 jaar of 36.154 transporten per jaar.

Of nog zowat 164 transporten per dag !

Denderleeuw kan deze bewegingen onmogelijk afwikkelen, nochtans is het mobiliteitsaspect een basisvereiste in het weerhouden van locaties.

Bezwaar 15 : Bij hoofdstuk 4.10 – Ruimtebeslag overstromingsgebied

Volgens de gegevens uit tabel 6 wordt bij het gebied Aalstwegel Denderleeuw met een ontginningsdiepte van 10,5 m rekening gehouden. Dit is een 4-tal meter onder het freatische oppervlak en een bemaling is dus noodzakelijk.

De gemeente Denderleeuw is gezien zijn lage ligging langs de Dender zeer overstromingsgevoelig.

Het is dan ook zeer waarschijnlijk dat indien er bemaald wordt, minstens een deel van dat bemalingswater in het waterstelsel terecht komt met meer, grotere en/of nieuwe overstromingen in de lager gelegen delen van Denderleeuw tot gevolg.

Er werden geen onderzoeken gedaan naar dit secundaire effect op overstromings- en wateroverlastrisico's.

Gezien voor dit criterium een score 1 betekent : “ten gevolge van ontginning wordt risico op overstroming op andere locaties vergroot”; dient deze score voor dit effect te worden weerhouden voor het locatievoorstel Aalstwegel te Denderleeuw.

De gemeente Denderleeuw wenst op te merken dat de huidige exploitant, reeds in 2005 en 2004 niet toegestane bemalingen heeft uitgevoerd. Het gevolg was dat de omliggende velden door de gewijzigde waterhuishouding onbewerkbaar werden.

Eveneens zijn een aantal grachten die langs de landbouwwegen lopen aangesloten op het rioleringsnetwerk van de gemeente. De hydronautische invloed van boringen van bemalingswater zijn zeer groot in het rioleringsnetwerk van Denderleeuw.

Bezwaar 16 : bij hoofdstuk 4.11 – wijziging waterhuishouding

Het ontwerp stelt :

“In deze onderzoeksfase wordt enkel een globale inschatting van het effect op het grondwaterpeil gemaakt. In een latere fase (voorafgaand aan de start van de ontginning) is voor de locaties waar een invloed verwacht wordt een meer gedetailleerd onderzoek noodzakelijk”.

Dit is niet ernstig.

De te verwachten invloeden maken een wezenlijk deel uit van de appreciatie welke gebieden er in de praktijk voor leemontginning in aanmerking komen.

Het nadere onderzoek moet dus deel uitmaken van het vast te stellen ontwerp, anders kan men niet oordelen in volle kennis van alle gegevens.

Dit gegeven telt ook voor de onrechtstreekse effecten op natte (kwel)gebieden in de omgeving en voor de run-off ten gevolge van reliëfwijzigingen.

Deze elementen toegespitst op de voorgestelde uitbreidingen van Aalstwegel te Denderleeuw zullen zonder twijfel een aantal majeure knelpunten naar boven brengen :

? gezien de geplande ontginning gebeurt op het hoogste punt van de kouter zal er een andere voeding gegeven worden op de verschillende ontvangende beken (Kipsteekbeek, Waterlede en Wildebeek).

? verlies van kostbare ecotopen zouden kunnen gebeuren door een veranderde waterhuishouding.

? de vroegere ontginning “Vlamoven” (met de vlamovenvijver, een restant van niet-volledig opgevulde ontginningsput) staat niet op de lijst van door OVAM vervuilde sites.

Echter een oriënterend bodemonderzoek dringt zich daar op om na te gaan of er al dan niet vervuiling heeft plaats gevonden. Indien de site zou vervuild zijn kan een (retour)-bemaling deze vervuiling zeer ver uitspreiden.

? er wordt geen studie gemaakt van de invloed van een bemaling op de omliggende zeer waardevolle landbouwpercelen. Door wie zullen de onvermijdelijke rendementswerken door de gewijzigde waterhuishouding worden gecompenseerd.

Over deze cruciale aandachtspunten wordt geen voldoende duidelijkheid geschapen.

Gezien het manifest ontbreken van een meer gedetailleerde beschrijving en onderzoek van deze effecten dient men te besluiten dat het onderhavig ontwerp niet valt onder art 4.2.2 §3 van het decreet tot aanvulling van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid met een titel betreffende milieu-effect en veiligheidsrapportage.

Immers zoals hoger gesteld hebben de voorliggende plannen niet de essentiële kenmerken van de milieueffectrapportage.

Deze essentiële kenmerken zijn immers :

1. de systematische en wetenschappelijke verantwoorde analyse van de te verwachten gevolgen voor mens en milieu.
2. de kwaliteitsbeoordeling van de verzamelde informatie.

Bezwaar 17 : tegen het weerhouden van zone Aalstwegel – Denderleeuw als uitbreidingsgebied leemontginning – ruimtelijke afweging.

De geplande uitbreiding is in tegenstrijd met de goede ruimtelijke ordening en de landschappelijke harmonie :

De aantastingen van de ruimtelijke aspecten zijn des te erger rekening houdend met de specifieke situatie van Denderleeuw. Denderleeuw is de meest dichtbevolkte gemeente van Oost-Vlaanderen (na Gent), meer dan 1.271 inwoners per km² (gegevens web-site provincie Oost-Vlaanderen). De open kouter is letterlijk de long van Denderleeuw. Samen met de Meersen is dit nog de enige plek waar men de drukte kan ontvluchten en genieten van een prachtig landschap. Van op de hoogte kan men zelfs nog bij zeer helder weer de bovenste bol van het Atomium zien.

Net deze top wil men nu over een zeer omvangrijke oppervlakte met niet minder dan 10,5 meter afgraven.

Dit laat een onherstelbaar litteken na in de reliëfvorming van onze gemeente.

De landschappelijke impact van dergelijke massale ontginning is enorm.

Het actuele winningsgebied heeft een kadastrale grootte van 18,5 ha. Rekeninghoudend met een totale kadastrale oppervlakte van de gemeente van 1377 ha is dit reeds niet weinig. Een toename met 29,5 ha zou betekenen dat niet minder dan 3,5 % van de oppervlakte van een gemeente die reeds een woondichtheid heeft van meer dan 1.271 inwoners per km² leemontginningsgebied wordt.

Het is duidelijk dat er hiervoor niet het minste lokaal maatschappelijk draagvlak kan gevonden worden.

Ten overvloede wensen wij er ook op te wijzen dat de voorgestelde uitbreidingen manifest in tegenspraak zijn met het goedgekeurd Ruimtelijk Structuurplan Denderleeuw.

Bv. Blz 84 :

” De feitelijkheid van de kleiwinning wordt voor de lopende milieuvergunning erkend mits zij op een landschappelijk en milieutechnisch verantwoorde wijze plaats vindt, maar verder wordt de landbouwgrond maximaal gevrijwaard en krijgen de uitgegraven putten een natuurlijke, zacht-recreatieve ontwikkeling”

Blz. 113 :

“ Landbouw is de hoofdfunctie in de open kouter. Deze wordt ondersteund en versterkt door ... het maximaal juridisch beschermen van (huidige) landbouwgronden ...”

Blz. 115 :

“ De feitelijkheid van de kleiwinning wordt voor de lopende milieuvergunning erkend mits zij op een landschappelijk en milieutechnisch verantwoorde wijze plaats vindt, maar verder wordt de landbouwgrond maximaal gevrijwaard en krijgen de uitgegraven putten een natuurlijke, zacht-recreatieve ontwikkeling (hengelvijver, wandelweg, ...). Een opvulling als stort voor afval of voor baggerspecie wordt niet wenselijk geacht; de gemeente zal zich tegen initiatieven in deze richting ten stelligste verzetten. Voornoemde gewenste nabestemming van het reeds vergunde deel zal, mits akkoord van het Vlaamse Gewest, in een gemeentelijk uitvoeringsplan worden opgenomen. Bij het Vlaamse Gewest wordt er op aangedrongen ...

het gedeelte van het ontginningsgebied waarvoor thans nog geen milieuvergunning is verleend om te zetten naar een gewone bestemming van landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Blz. 161 wordt één en ander nogmaals en ten overvloede herhaald.

Ook in het bindend gedeelte vinden wij uitspraken over het betrokken gebied die diametraal tegenover de in de verkenningnota voorziene uitbreidingen staan, onder andere (blz 200) :
“aandringen op het schrappen van Vlamoven na de lopende vergunning uit de gewestelijke ontwikkelingsperspectieven voor ontginningsgebieden en op een mandaat om de herbestemmingen in dit gebied te ordenen in een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan”

Het is dus de constante visie van de gemeente Denderleeuw om de heden niet ontgonnen gebieden in hun huidige staat terug te geven aan de landbouw, en niet om de huidige ontginningsgebieden nog uit breiden.

In bijlage vindt U het besluit dat de GECORO de uitbreiding ONGUNSTIG geadviseerd heeft in haar zitting van 18/04/05. Zij heeft dit ongunstig advies dan nogmaals herhaald en bekrachtigd in haar zitting van 06/11/06.

Bezwaar 18 : tegen het weerhouden van zone Aalstwegel – Denderleeuw als uitbreidingsgebied leemontginning

De in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen vastgelegde principes worden flagrant met de voeten getreden wat maakt dat het project van voorontwerp in tegenstrijd is met het RSV.

RSV stelt : *“Principes bij locatiekeuze dienen onder andere te zijn “ :*

- *Tijdig afstemmen van de keuze van de locatie op het beleid van de andere overheidssectoren van het buitengebied.*
=> voorstel tot uitbreiding ontginningszone Aalstwegel te Denderleeuw is flagrant in tegenspraak met het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan Denderleeuw.
- *Afstemmen van de locatiekeuze voor nieuwe ontginningen op de nabestemmingsmogelijkheden en dus de ruimtelijke potenties van het gebied.*
=> dit criterium wordt voor de uitbreiding Aalstwegel nergens uitgewerkt.
Nergens staat precies te lezen hoe precies welke nabestemming in welke tijdspanne zal worden gerealiseerd.
- *Onderzoeken van ontginningen in de voor de landbouw belangrijke gebieden op voorwaarde dat*
  - *ze na ontginning structuurondersteunend of structuurversterkend kunnen zijn*
=> dit is voor uitbreiding Aalstwegel geenszins het geval
  - *De reële behoefte aan het delfstoftype wordt aangetoond*
=> er is aan huidig ontginningstempo nog voor meer dan 100 jaar reserve
  - *De schaal van het ontginnen aansluit bij de schaal van het landschap*
=> dit is van uitbreiding Aalstwegel geenszins het geval
  - *De omvang van de ontginning de structuur en de functie van de structuur bepalende component niet aantast.*
? hiermee wordt geen rekening gehouden.
  - *Afgestemd zijn van het mobiliteitsprofiel van de locatie op het bereikbaarheidsprofiel.*
? het mobiliteitsaspect is catastrofaal voor de uitbreiding Aalstwegel.

Aangezien er staat dat de voorvermelde principes “onder andere” dienen te zijn, betekent dit dat minstens deze principes, eventueel aangevuld met andere, allen dienden te worden gerespecteerd, wat duidelijk niet het geval is geweest.